

2 d'abril
DIA INTERNACIONAL
DEL LLIBRE INFANTIL
2004

Textos: Josep A. Fluixà i Josep Franco.

Il·lustracions: Armand.

Edita: Fundació Bromera per al Foment de la Lectura.

Se'n permet la reproducció si se'n cita la procedència.

GUIA DIDÀCTICA

(PER A DOCENTS, BIBLIOTECARIS
I ALTRES MEDIADORS CULTURALS)

Justificació

L'any 1953 es fundà a Zuric (Suïssa) l'IBBY –Organització Internacional per al Llibre Juvenil–, un col·lectiu sense ànim de lucre format per associacions i persones de tot el món compromeses amb el desig i el treball de promoure i potenciar cada vegada més l'encontre entre els llibres i els infants. Actualment, l'IBBY està constituït per més de setanta seccions nacionals, algunes de les quals representen països desenvolupats amb polítiques actives i potents d'alfabetització i de foment de l'hàbit lector; mentre que altres representen col·lectius implicats de països on només hi ha la tasca capdavantera d'alguns professionals entestats a fomentar la lectura.

Els membres de les distintes seccions nacionals representen associacions, col·lectius i institucions relacionats amb tots els camps de l'activitat de producció dels llibres infantils: autors i il·lustradors, traductors, editors, crítics, professors i estudiosos universitaris, pares, bibliotecaris, llibreters, organismes de les administracions educatives, etc. A Espanya, per exemple, l'IBBY està representat per l'OEPLI –Organización Española para el Libro Infantil y Juvenil–, associació en què s'integren la resta de les associacions dels diferents àmbits lingüístics distints del castellà: el GÁLIX –Asociación Galega do Libro Infantil e Xuvenil–, el CCLIJ –Consell Català del Llibre per a Infants i Joves– i el Galtzagorri Elkartea del País Basc.

Entre les múltiples activitats que porta endavant aquesta associació internacional, cal destacar que des de l'any 1965 s'encarrega de promoure i de commemorar, cada 2 d'abril –data de l'aniversari del naixement de l'escriptor danès Hans Christian Andersen–, el Dia Internacional del Llibre Infantil. Una data a la qual s'han adherit més de 58 països i que, per la importància dels objectius que pretén aconseguir, és necessari que entre tots ajudem a difondre i a celebrar tal com l'efemèride es mereix.

Objectius

1. Donar a conèixer la commemoració del dia 2 d'abril com a Dia Internacional del Llibre Infantil i Juvenil.
2. Suggestir idees, propostes i activitats per a la celebració del Dia Internacional del Llibre Infantil als centres docents, a les biblioteques públiques i als centres culturals, educatius i recreatius.
3. Facilitar i promoure l'acostament i el contacte entre els llibres i els lectors d'edats més infantils i adolescents en procés d'aprenentatge, a fi d'habituar-los a la lectura i perquè coneguen obres i autors literaris.

Activitats

• De preparació

- Convocatòria d'un concurs de cartells commemoratius de l'efemèride del dia 2 d'abril com a Dia Internacional del Llibre Infantil.
- Redacció de textos literaris –contes, poemes, escenes o peces teatrals, etc.– i confecció de llibres individuals i col·lectius amb els textos produïts.
- Invenció d'eslògans que fomenten el valor i la necessitat de la lectura.

- Elaboració de fotografies amb escenes i imatges que potencien l'acostament als llibres per part dels infants i els joves.
- Confeció de murals amb dibuixos, fotografies i textos referents als motius pels quals s'ha elegit el 2 d'abril com a Dia Internacional del Llibre Infantil o sobre la importància de la literatura per a infants i joves.
- Preparació i planificació de diferents exposicions amb els diversos treballs elaborats.
- Elaboració d'una guia didàctica per a visitar les diferents exposicions amb indicacions adequades a cada un dels cicles educatius o de les edats.
- Muntatge d'una fira del llibre amb exposició i venda d'exemplars procedents de la biblioteca pública –o de les biblioteques del centre– i de les llibreries o editorials que hi col·laboren.
- Redacció, maquetació i publicació d'un programa d'activitats per a commemorar el Dia Internacional del Llibre Infantil, i difusió d'aquest entre els usuaris, l'alumnat, les famílies, la població en general, etc.
- Recerca d'informació a Internet sobre l'IBBY, l'OEPLI i el CCLIJ: quins són els objectius d'aquestes associacions, què fan, quina estructura tenen, etc.
- Recerca d'informació sobre els objectius de la commemoració del Dia Internacional del Llibre Infantil i el motiu pel qual se celebra el 2 d'abril.
- Elaboració d'un mural sobre la vida i l'obra de Hans Christian Andersen.
- Preparació i programació de tallers sobre activitats d'animació lectora i d'expressió escrita.

• Per al dia de la celebració

- Visita, amb una guia didàctica, de les diverses exposicions sobre els treballs fets prèviament, i també als llibres exposats a la fira.
- Realització de sessions de contacontes i de lectura de textos en veu alta amb narracions de Hans Christian Andersen i d'autors

- de rondalles populars com, per exemple, Enric Valor, o altres escriptors de literatura infantil i juvenil.
- Assistència a la representació d'alguna obra de teatre o escena dramàtica que potencie la imaginació dels espectadors i la creativitat artística.
  - Realització de tallers amb activitats d'animació lectora i d'expressió escrita.
  - Projecció d'alguna pel·lícula basada en alguna obra literària o amb un contingut favorable a la lectura.
  - Visita a l'aula d'informàtica del centre o de la biblioteca i recerca d'informació a Internet, amb l'objectiu de navegar i conèixer les diferents pàgines web de la xarxa electrònica relacionades amb el foment de la lectura i la difusió de la literatura infantil i juvenil.
  - Presentació del llibre o dels llibres preferits per cada un dels alumnes o assistents a la sessió d'animació lectora amb l'exposició detallada d'aquells aspectes que, segons cada lector, el fan més recomanable.
  - Lectura dramatitzada de textos literaris per part tant dels infants com dels adults.
  - Muntatge i realització d'un acte de lliurament dels premis dels treballs fets prèviament al dia de la commemoració del 2 d'abril amb actuacions dramatitzades i recitacions de textos.
  - Observació de diversos periòdics i recerca de totes aquelles notícies relacionades amb l'efemèride per a llegir-les i fer-ne un seguiment.
  - Realització d'un encontre/entrevista amb un escriptor o escriptora de literatura infantil i juvenil, o amb un il·lustrador, bibliotecari, editor, llibreter, etc., per a extraure'n informació referent a l'ofici que exerceix.
  - Realització de les activitats proposades a continuació.

QUADERN DEL LECTOR

EL VESTIT NOU
DE L'EMPERADOR

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

(Traducció: Josep Franco)

Fa molts anys, hi havia un emperador tan aficionat a la roba nova i luxosa que es gastava tots els diners en roba elegant. No li interessaven els seus soldats, ni li agradava anar al teatre o passejar pel bosc, si no era per lluir els vestits nous. En tenia un de diferent per a cada hora del dia i, de la mateixa manera com es diu que un rei «està en un consell», d'ell sempre deien:

–L'emperador està emprovant-se roba.

La gran ciutat on vivia l'emperador era molt bulliciosa i alegre, i molts estrangers la visitaven. Un dia, arribaren a la ciutat dos vividors que es feien passar per teixidors i deien que fabricaven les teles més meravelloses. No sols els colors i els dibuixos de les seues teles eren excepcionalment bonics, sinó que la roba que podien confeccionar-hi tenia la virtut de ser invisible per a qualsevol persona indigna de la seua posició o que fóra estúpida sense remei.

–Aquesta roba sí que és fantàstica –va pensar l'emperador–. Si la portara posada, podria saber quins funcionaris del meu regne no són dignes del càrrec que exerceixen, i sabria quins són llestos i quins són uns faves... Sí, que comencen a teixir i que me'n facen un vestit immediatament!

I va avançar als estafadors una bona quantitat de diners en metàl·lic, per tal que posaren de seguida mans a l'obra.

Els vividors van fer instal·lar dos telers i feien veure que hi treballaven, encara que no hi havia ni un sol fil en els bastidors. Sense cap vergonya, van demanar que els subministraren la seda més fina i l'or de millor qualitat. Es van quedar amb totes aquelles riqueses i van fer com si treballaren als telers buits fins a altes hores de la nit.

—Com m'agradaria saber com van les teles noves! —pensava l'emperador, perquè, en el fons, no li feia gens de gràcia saber que els ineptes i els babaus no les podrien veure.

No és que dubtara de la seua capacitat, però es va estimar més enviar algú que l'informara de com anaven les coses. Tots els habitants de la ciutat coneixien el poder meravellós d'aquella tela i tots estaven ansiosos per comprovar com de babaus o d'ineptes eren els seus veïns.

—Enviaré el meu ministre més antic i honest a visitar els teixidors —va pensar l'emperador—. Ell és qui més bé podrà veure com progressa el treball, perquè és un home molt sensat i ningú no exerceix el càrrec més bé que ell.

L'ancià i digne ministre es va presentar, per tant, en la sala on els dos estafadors feien veure que treballaven als telers buits. «Per l'amor de Déu —va pensar el vell ministre, que va obrir els ulls com si foren dues taronges—. Però si no hi veig res!» Però no va dir paraula sobre el tema.

Els dos estafadors li van demanar que fóra tan amable d'acostar-se una miqueta més i li van preguntar si no li semblava un teixit bellíssim i amb uns colors preciosos. Assenyalaven els telers buits i el pobre i ancià ministre obria els ulls tant com podia, però no hi veia res, perquè no hi havia res a veure.

«Per l'amor de Déu! —va pensar—. Dec ser un tanoca i no ho sé? Mai no ho hauria pensat, i ningú no ho ha de saber!»

Mira que si no sóc apte per a exercir el meu càrrec? No, no pot ser, no puc admetre que no veig la tela.»

–Què, senyor ministre, no ens diu res del teixit? –li va preguntar un dels estafadors.

–Oh, és molt bonic! Una preciositat! –va dir l'ancià ministre, que mirava a través de les ulleres–. Quin dibuix i quins colors! Sí, li diré, a l'emperador, que m'ha agradat moltíssim.

–Ens n'alegrem molt –van dir els dos estafadors i, a continuació, començaren a enumerar els colors de la tela i a descriure els dibuixos tan refinats del teixit.

L'ancià ministre els va escoltar amb molta atenció, per a poder repetir les seues paraules en presència de l'emperador, com va fer.

En saber-ho, els dos estafadors van demanar més diners i més seda i més or, que necessitaven per a acabar de teixir la tela. Tot allò anava directament a les seues butxaques, perquè als telers no hi havia ni un bri de fil; però van continuar fent veure que hi treballaven, com havien fet fins aquell moment.

Poc de temps després, l'emperador va enviar un altre funcionari digne a inspeccionar com progressava el treball i a saber si la tela estaria acabada prompte. Li va passar igual que al ministre: va mirar i mirar però com que no hi havia res, llevat dels telers buits, no hi pogué veure res.

–Diga la veritat, no és una peça de tela preciosa? –li van preguntar els dos estafadors, mentre li ensenyaven i li explicaven un dibuix molt bonic que no existia de cap de les maneres.

«Fava no estic! –va pensar el funcionari–. Deu ser que no meresc exercir el meu càrrec! Quina cosa més estranya! Però ningú no ho ha de saber.»

Aleshores va lloar la tela que no veia i va expressar la seua satisfacció pels colors tan vius i pel dibuix tan magnífic.

—Sí, és una tela magnífica! —va informar a l'emperador.

En tota la ciutat només es parlava d'aquella tela esplèndida.

I l'emperador va voler veure-la ell mateix, mentre era encara al teler. Acompanyat d'un nombrós grup de personatges distingits, entre els quals hi havia els dos alts funcionaris que ja havien anat a veure la tela, va anar a visitar els astuts tramposos, que feien veure que teixien frenèticament, però sense cap fil al bastidor.

—Veritat que és magnífica? —van comentar els dos alts i dignes funcionaris—. Observeu, Majestat, quins dibuixos i quins colors! —i assenyalaven el teler buit, conveçuts que tots els altres podien veure la tela.

«Però, com? —pensava l'emperador—. No hi veig res! Quin horror! Dec ser un fava? Potser no estic capacitat per a ser emperador! No m'hauria pogut passar una cosa pitjor!»

—Oh, és molt bella! —va dir l'emperador en veu alta—. Compteu amb la meua aprovació total! —va afirmar, satisfet, amb el cap, mentre contemplava el teler buit, sense confessar que no hi veia res.

Tot el seguici imperial mirava i remirava, però cap d'ells no hi podia veure res, encara que tots afirmaven, com l'emperador:

—Oh, és molt bella!

I li aconsellaren que estrenara aquell vestit magnífic en la gran processó que estava a punt de celebrar-se.

—És una tela magnífica, admirable, excel·lent —eren les paraules que corrien de boca en boca i tots semblaven entusiasmats amb aquell teixit.

L'emperador va concedir als estafadors dues creus de Cavaller, que eren com unes agulles per a dur-les en les solapes de la jaqueta, i els va distingir amb el títol de Cavallers Teixidors.

La vespra del dia de la processó, els teixidors van passar la nit en vetla, amb no-sé-quants llums encesos. Així, tots van poder veure com treballaven amb cor i fetsge per acabar el vestit nou de l'emperador. Per fi, feren com si llevaren la tela del teler, van tallar l'aire amb unes tisores enormes i van estar cosint, amb agulles sense fil, fins a la matinada. Aleshores, cridaren als quatre vents:

–Mireu, ja hem acabat el vestit nou de l'emperador!

Aquell matí, l'emperador, acompanyat dels cavallers més distingits de la cort, va anar en persona al taller i els dos estafadors, amb els braços ben alts, com si subjectaren alguna cosa, li van dir:

–Mireu quins pantalons! I quina casaca! I açò és la capa! –i així van fer amb totes les altres peces de roba–. És una tela tan lleugera com una teranyina, serà com si no portàreu res damunt... Però aquesta és, precisament, la qualitat principal del teixit...

–És veritat! –van dir tots els cavallers, a pesar que no hi podien veure res perquè no hi havia res a veure.

–Voldria sa Majestat Imperial ser tan amable de despullar-se? –van preguntar els dos tramposos–. Així podreu vestir-vos amb el vestit nou ara mateix, davant del nostre espill...

L'emperador es va llevar tota la roba que duia i els estafadors van simular que anaven donant-li totes les peces de roba que havien fet veure que cosien. Finalment, feren com

si li nugaren alguna cosa a la cintura: era la capa. L'emperador es mirava a l'espill i presumia.

–Mare de Déu! Quin vestit més ben fet! Quina elegància! –deien tots els presents–. Quins dibuixos! Quins colors! Quin vestit tan magnífic!

Amb això, el gran mestre de cerimònies va anunciar:

–Majestat, us espera el pal·li sota el qual heu de desfilars en la processó.

–Sí, ja estic preparat –va respondre l'emperador–. No és veritat que em va millor que cap altre vestit?

I tornava a mirar-se a l'espill i a fer postures, per tal que tots cregueren que veia el vestit.

Els camarlencs encarregats de sostenir la cua del vestit van fer veure que l'alçaven i es van posar en marxa, amb els braços allargats i les mans enlaire, a fi que ningú no notara que no veien el vestit.

D'aquella manera va eixir l'emperador en la processó, sota un pal·li magnífic, mentre la multitud que s'amuntegava als carrers i a les finestres exclamava al seu pas:

–Senyor! Com de magnífic és el nou vestit de l'emperador! I quina cua més preciosa! I com de bé li va la roba, a l'emperador!

Ningú no volia donar a entendre que no hi veia res, perquè això hauria volgut dir que no servia per al seu càrrec o que era un estúpid dels més grans. Cap altre vestit de l'emperador no havia tingut tant d'èxit.

–Però si no porta res damunt! –va dir, aleshores, un xiquet molt menut.

–Per l'amor de Déu, escolteu la veu de la innocència! –va dir el pare del xiquet.

I tots els presents van anar repetint, en veu baixa i a l'orelleta, les paraules del xiquet.

–No porta res damunt, un xiquet diu que no porta res damunt!

–No porta res damunt –deien, finalment, tots.

I l'emperador es va sentir inquiet, perquè va creure que, probablement, el poble tenia raó, però va pensar:

–He de continuar en la processó fins que s'acabe –i va seguir caminant, encara amb més arrogància que abans, mentre els camarlencs continuaven portant, amb les mans enlaire, la cua del vestit que no existia.

- **El conte que acabes de llegir, com hi has vist indicat, és de l'escriptor Hans Christian Andersen. Llig, a continuació, el text següent i obtindràs informació bàsica d'aquest autor.**

HANS CHRISTIAN ANDERSEN, l'escriptor danès més conegut i popular arreu del món, va nàixer a la ciutat d'Odense el 2 d'abril de l'any 1805. Sent encara molt menut va haver de deixar els estudis. El seu pare era un sabater molt pobre, però amb molta imaginació i molts somnis; i la seua mare, que no sabia llegir, era també una dona alegre i vital, que compartia els somnis del seu marit. Però va esclatar una guerra que, com totes les guerres, va destruir els somnis i les esperances de moltes persones: el sabater es va convertir en soldat, va anar a la guerra i, al cap d'un any, va tornar a casa tan malalt que va morir poc de temps després.

La família Andersen es va quedar en la misèria, i la mare de Hans Christian es va veure obligada a tornar a casar-se. El futur escriptor, en aquestes circumstàncies, hagué d'abandonar l'escola. Però, per aquell temps, va arribar a Odense una companyia teatral que recorria l'interior de Dinamarca. Quan va veure les primeres representacions, el jove Andersen, un xic prim i alt, malaltís i solitari, es va sentir atret per la màgia del teatre i, amb una carta de recomanació a la butxaca, se'n va anar a Copenhaguen, la capital de Dinamarca, disposat a triomfar com a autor teatral, encara que, al principi, ningú no li va fer cas i tot foren dificultats.

Per sort, pogué acabar els estudis i publicar els primers escrits. Durant els anys següents va viatjar pel món i el 1835 va començar a editar la col·lecció «Contes contats als xiquets». En total, publicà més de cent cinquanta contes per a infants, entre els quals podem destacar *L'aneguet lleig*, *La sireneta*, *El vestit nou de l'emperador*, *El rossinyol*, *El soldadet de plom*, *La reina de les neus*, etc. Publicà també obres de teatre, poemes, llibres de viatges i novel·les, i també l'autobiografia titulada *L'aventura de la meua vida*. Morí l'any 1875 després d'un accident.

ACTIVITATS

- Després de llegir els textos anteriors, fes les activitats següents:

Sobre el conte *El vestit nou de l'emperador*

1. Torna a escriure les frases següents segons l'ordre temporal en què succeeixen els fets en la narració.

- a) L'emperador decideix continuar en la processó fins a acabar-la per no mostrar públicament la seua equivocació.
- b) El ministre més antic i honest visita els teixidors, però no hi veu cap tela.
- c) Un dia arriben a la ciutat dos vividors que es fan passar per teixidors que fabriquen les teles més meravelloses.
- d) Tots els membres del seguici imperial aconsellen a l'emperador que estrene aquell vestit magnífic en la gran processó.

.....

.....

.....

.....

2. Amb quins adjectius qualificaries la personalitat de l'emperador:

bondados, orgullós, egoista, educat, culte, valent, interessat, altruista, ingenu, innocent, maliciós, vanitós, generós, presumit

.....

.....

3. Tenint en compte els adjectius que has elegit anteriorment, fes una breu descripció de com creus que és el personatge de l'emperador tant físicament com psicològicament.

.....

.....

.....

4. Per quin motiu els diferents personatges que visiten els falsos teixidors acaben dient que les teles que no veuen són excel·lents i precioses?

.....

.....

5. Dibuixa en el teu quadern l'emperador del conte amb un vestit realment nou que el faça sentir-se'n orgullós.

6. Què significa que l'únic que manifeste que l'emperador va nu pel carrer siga un xiquet?

Assenyala la resposta correcta:

- Que els xiquets són molt impertinents i no saben callar.
- Que els xiquets són molt innocents i veuen les coses com són.
- Que els xiquets no coneixen encara la hipocresia dels adults i diuen el que pensen.

7. Completa aquesta fitxa sobre Hans Christian Andersen:

Hans Christian ..... va nàixer a ..... (Dinamarca) el dia ..... d'..... de ..... Va ser un gran ..... de contes per a xiquets i xiquetes i per això, tots els anys, el dia ..... d'....., el món sencer celebra el seu aniversari amb el Dia ..... del Llibre .....

8. Assenyala els tres aspectes de la biografia de Hans Christian Andersen que consideres més destacats:

.....

.....

.....

.....

9. Busca a la biblioteca, a l'escola o a casa altres contes de Hans Christian Andersen i fes una relació dels personatges principals que hi trobes:

.....

.....

.....

.....

10. Escriu, a continuació, el nom d'alguna pel·lícula que hages vist i que estiga basada en algun conte de Hans Christian Andersen.

.....

.....

.....

.....

11. Escriu, en un full, un conte breu a partir d'alguna idea que t'hagen suggerit les activitats anteriors o alguna de les les històries d'Andersen que hages llegit o, si més no, el títol d'algun dels seus relats.

FUNDA
EDUCI
bromera

per al foment
de la lectura

AJUNTAMENT D'ALZIRA
Regidories de Cultura i Educació

ciutat
EDUCADORA
...per la InTeGració